

Krisztusban egyek vagyunk

A Tükör ezen száma Landauer Attilának *A Kárpát-medencei cigányság és a keresztyén egyházak kapcsolatának forrásai (1567-1953)* című forrásgyűjteményéből szemezget. Szándékunk ezzel a válogatással az volt, hogy egyházaink mai népe számára nyilvánvalóvá tegyük: a mostani cigánymisszióknak voltak előzményei; egyházainknak régebben is volt találkozása a magyarországi cigánysággal; a cigányok felé felelőséget érző emberek többszörösen megpróbálták nemcsak az egyházak látókörébe hozni a cigánymisszió szükségességét, hanem több helyen többféle módon (evangelizáció, oktatás, segítségnyújtás) meg is próbálkoztak a misszióval. És természetesen nem titkolt célunk, hogy ezen előzmények felmutatásával bátorítsunk minden olvasót a cigánymisszióra, hiszen sok esetben épp csak letett, vagy megszakadt fonalak fölvételéről, összekötéséről van szó... Hisz ahogy Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz, úgy a missziói parancs is változatlan és folyamatos: „Tegyetek tanítvánnyá minden népet...”

77. *Protestáns Egyházi és Iskolai Lap,*
1895. október 24.

Baptista apostolok

Éjjeli összejöveteleik miatt a közerkölcsiség és közbiztonság elleni merénnyel vádoltak be a v. pércsi főszolgabírónál két baptista apostolt, kiknek egy vályogvető cigány magyarázta a bibliát. A főszolgabíró azon szemrehányására, hogy hogyan hallgathatnak ilyen emberre, azt felelték: „meg vagy on írva, hogy bolondok prédikálása által tartja meg Isten a hívőket”.

A baptizmus rohamosan terjed és éppen Debrecen vidékén, sőt, magában a kálvinista Rómában is. És az még mindig késik a belmisszióval.

***

88. *Evangelikus Népiskola,*
1899. szeptember-október

Geleji Frigyes: Cigány iskola

Hát még mi? Szinte hallom, hogy fogadja egyik-másik kartársam az eszmét. Az ellenvetésre csak azt jegyzem meg, hogy akkor, midőn a művelt nyugaton mindenfelé az állatvédelemről gondoskodnak, nekünk, magyaroknak érdemes felvetni immár azt a kérdést, hogy miként volna lehetséges Isten képére teremtett, közöttünk élő embertársainkat, a megvetett, lenézett, mindenki által gúnyolt cigányokat a társadalom számára, de a hazának is megnyerni.

Sétáim alkalmával gyakran a kikindai cigánytanyák mellett visz el az utam. Ott látom a gödrökben a sok purdét egészséges testalkattal, nyílt tekintettel és elgondolkozom azon, hogy miért nevelkedik közöttünk ennyi gyerek anélkül, hogy a kultúrának még csak a szele is megérintené őket? Majd otthon előveszem a lexikont, ku-

tatok múltjok után, tanulmányozom József főherceg könyvét, magam előtt látom sivár tengődésüket, részvét ébred irántuk lelkemben, egy szóval a cigánykérdés egészen betölti érzelmekkel és gondolatokkal.

***

121. *Néptanítók Lapja,*
1909. szeptember 23.

Az első cigányiskola

... Hosszadalmas előkészületek után szept. 11-én megnyílt az első magyar cigányiskola, az aradmegyei Pankotán. Az iskola a község határában, Biris Mitru földesgazda házában van. A házigazda szép tisztára kimeszeltette a tanteremül szolgáló helységet, ami természetesen még fogyatékos fölszereléssel fogadta magába a negyvenhat kis cigányfiút. ...

A tanító megnyugtatta őket (a gyerekeiket az iskolába kísérő szülőket – a szerk.), s erre elhagyták a termet, de nem mentek tovább az udvarnál. Óvatosan letelepedtek az ablak alatt és vigyáztak a gyerekeikre. Oda-kint aztán sugárzó arccal hallgatták, amint a tanító imádságra tanította fiaikat. Megható volt, amint a rongyokba burkolt cigányfiúk csillogó szemmel, összekulcsolt kézzel imádkoztak: „Szeress engem, jó Istenem, szüleimet tartsd meg nekem! Oltalmazd kis tanyánkat, áldd meg, áldd meg szép házánkat!”

***

158. *Harangszó,*
1921. január 3.

Külmisszió

Hét napra szóló missziói konferencia programtervének 7. pontja: Apostolok cselekedetei 10. Péter missziói úton jár, de nem

látja meg a közvetlen közelében lévő pogányokat, mert irtózik tőlük. Tudom-e, hogy a falu végén is élnek pogányok, a cigányok? Mit teszek azért, hogy ők is Krisztuséi legyenek? Irtózom tőlük? Isten előtt nincsen személyválogatás.

***

160. *Harangszó,*
1921. június 12.

Hány Biblia kelt el az utolsó két esztendőben?

1920-ban pedig 204 angolt, 222 franciát, 289 orosz, 643 tót, 42 lengyelt és 9 hollandit adtak el. Ebben az évben elkelt három cigány-biblia is.

Cigány nyelvre egy Rohacsek nevű ember fordította le a Bibliát, aki állandóan a cigányok között végez missziói munkát.

165. *Sárospataki Református Lapok*,
1926. szeptember 5.

Forgács Gyula: A Tiszáninnyi Református Egyházkerület Belmissziói Bizottságának jelentése az 1925. évről

... a szegény páriák, a cigányok sincsenek elfeledve. Kenézlőn és Cigádon gyermekeiket beiskolázzák és lelki gondozásban részesítik. Az utóbbi helyen a lelkész elmegy a cigány tanyára, minden évben istentiszteletet tart és úrvacsorát oszt közöttük.

***

167. *Békehárnök*,
1927. augusztus 25.

Cigány baptisták Bulgáriában

Kevesen tudják, hogy Bulgáriában a cigányok között baptista misszió folyik. Most ennek a misszióknak a vezetője, Minkoff P., prédikátor levélben fordult a magyarországi testvérekhez. Levelében elmondja, hogy bolgár testvéreink a gyűlölt és lenézett cigányok között már régebben megkezdték az evangélium hirdetését s Isten áldást adott. Most már szép számban vannak hívő cigányok Bulgáriában. ...

... tv-ek, akik tervbe vették a golenci-i cigány gyülekezet meglátogatását is és szeretnék, ha a magyarországi testvériség adományaként legalább 100 pengőt vihetnének magukkal az imaházépítésre.

***

178. *Az Est*,
1930. május 25.

Bakos Ákos: Amáró szakó di veszkeró máró...

Látogatás az arisztokrata cigányoknál

... Minden csütörtökön reggel átjön (Tinnyére, a szerk.) Klotildligetről Koltay József vasúti tisztviselő felesége, buzgó református asszony, a kis cigánygyerekek „tanító néni naccságája”. Öreg asztal, rozoga

szék kerül a cigányviskó udvarának szilvafája alá. Az asztalon a biblia, a zoltárok, az ábécés könyv és mindig egy csomag is.

***

192. *Sárospataki Református Lapok*,
1933. október 15.

Generális vizitáció a Bodroglőben

A községben (Cigádon – a szerk.) lakó sok cigány között külön lelki és oktató munka folyik, aminek áldásos eredményei a becsületesen dolgozó Fáraó ivadékokban máris mutatkozik.

***

255. *Élővíz: Az Evangélikus Evangelizáció Lapja*, 1947. november 9.

Cigánymisszió

... nekik is (a cigányoknak, a szerk.) szükségük van az evangéliumra. Aki azért jött, hogy az elveszettet megkeresse, az bizonyára a kóbor cigányt is szánó szeretettel nézi, s a Golgota keresztségén a vándorcigányok bűneit is hordozza. Abban a megszámlálhatatlan ünneplő seregben, amelyik a Bányászi trónja körül dicsőítő éneket fog énekelni, minden népből, nyelvből és ágazatból lesznek megváltottak. Bizonyára a cigányság köréből is.

***

256. *Sárospataki Református Lapok*,
1948. június 1.

Batta János: Cigány Mari széphistóriája

Egy könyv a rokon Finnországból, ahol a cigányt is hűséggel gondozza az egyház

...A kis finn nemzet, benne az evangélikus egyház ráér foglalkozni a cigányokkal is, ráér azokat evangélizálni is. Hol vagyunk mi még ettől?

***

257. *Élővíz: Az Evangélikus Evangelizáció Lapja*, 1949. május 8.

Székel Sándor: Cigánymisszió

... Mit tett a magyar protestantizmus azért, hogy a cigányokat megszeliítse, letelepítse, hasznos polgárrá tegye? Édeskeveset. Történetek ugyan itt-ott ilyen irányú kísérletek, ezek azonban csak szűk körre terjedtek ki. Az egyházak pedig a cigányokkal általában nem törődtek.

Csak a belmissziói mozgalmak, s főképpen a Bethánia egyesület foglalkozott gya-

korlatilag is a cigánymisszióval. Makón, Miskolcon, Klotildligeten és Tinnyén, de valószínűleg még sok egyebütt is volt rendszeres cigánymisszió.

***

262. *Élővíz: Az Evangélikus Evangelizáció Lapja*, 1950. március 12.

Evangelizáció a cigányok között

Beléptünk a kicsiny házikó ajtaján (a kunágotai cigánytelepen, a szerk.), s pár perc múlva úgy megtelt a ház az Ige után vágyakozó cigányokkal, hogy le kellett venni a szoba ajtaját azért, hogy a konyhába kiszorultak is hallhassák Istennek üzenetét. Kb. 50 személy lehetett jelen, akik mindnyájan szomjas lélekkel valósággal itták az Igének minden szavát, kimeresztett, könnyes szemük is erről beszélt.

Drágák ezek az emberek az Úr előtt, mert egytől egyig bűnösnek vallják magukat. Aki az Igét szóltá előttük, annak is el kellett szégyellnie magát, amikor cigánytestvéreink szívéből feltört az őszinte, mélyes bűnbánat. ...

Egy hét múlva ugyanabban az időben ismét kimentünk. Amint a gödörhöz értünk, hallottuk az ének drága hangját, és boldogan siettünk a ránk örömmel várakozó kedveseinkhez. Elmondtam nekik igehirdetés után, hogy életem legboldogabb idejét megtérésem után ebben a kis cigányviskóban éltem át övelük és drága Urunkkal együtt. Visszhangzott a válasz: hát még mi, akik még Jézusról ilyen sok szépet soha nem hallottunk. Bennünket a magyarok messzire elkerültek. Templomba sem járhattunk, mert látja, hogy vagyunk. Hát igen. Nagyon szomorúan kellett látnom, hogy hideg télben kicsi gyermekeket meztelenül, éhesen hordoztak. Kire bízta Utunk ezeket az elhagyottakat? Nem vagyunk mi felelősek értük? ...

Az Úr kegyelme készített egyhetes drága evangelizációt, amin minden este részt vesz 40-50 közülök. Amikor lelkész is jött ennek keretében hozzájuk, még annál jobban csodálkoztak, és örültek, hogy Krisztusban egyek lehetünk mindnyájan. A záró összefüggésen 14 lélek tett biznyságot, akiknek nagy része nem is járt iskolába, mégis szinte hibátlanul elmondták, hogyan fogadták el Jézust. Az idvesség útját jobban ismeri több is közülök, mint azok, akik évtizedek óta szorgalmas templomlátogatók. Többek között volt két békülés is – még az evangelizáció lefolyása alatt.

Közi: T.E., Medgyesegyháza

Kedves Olvasó!

A Tükör eddigi számai az interneten a www.cimok.hu weboldalon érhetőek el.

Köszönettel fogadjuk észrevételeiket, javaslataikat az info@cimok.hu címen. Hálásak vagyunk, ha ezzel is segítik a cigánymisszió ügyének előmozdítását.